ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 4.6.2013
COM(2013) 332 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Седми годишен доклад за 2012 г. относно предоставянето на помощ от Общността съгласно Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета от 27 февруари 2006 година за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Седми годишен доклад за 2012 г. относно предоставянето на помощ от Общността съгласно Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета от 27 февруари 2006 година за създаване на инструмент за финансова подкрепа с цел насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламент (ЕО) № 389/2006 на Съвета[1] (наричан по-нататък „Регламентът за помощ“) е основата за подпомагането на общността на кипърските турци и в него е заложено изискването за ежегодно докладване пред Съвета и пред Европейския парламент. Настоящият доклад обхваща 2012 г.

2. ПРОГРАМИРАНЕ НА ПОМОЩТА

Между 2006 г. и края на 2012 г. бяха програмирани 311 млн. EUR за действия по Регламента за помощ. При разработването на програмата за 2012 г. (28 млн. EUR) бяха използвани резултатите от консултациите със заинтересованите страни, по-специално от работни семинари на секторно равнище и от външни оценки, и бе взет под внимание Специален доклад № 6 на Европейската сметна палата (ЕСП) относно предоставянето на помощ за общността на кипърските турци[2]. Разпределената за 2012 г. сума бе предоставена съгласно две решения на Комисията[3].

3. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата се изпълнява в онези части на Република Кипър, в които правителството не упражнява действителен контрол, а прилагането на достиженията на правото на ЕС временно е спряно по силата на Протокол 10 към Договора за присъединяване. Подпомагането се осъществява основно посредством централизирано управление от Европейската комисия. Някои проекти се управляват съвместно с Програмата на ООН за развитие (ПРООН).

Комисията работи в уникален политически, правен и дипломатически контекст. Необходими са *ad hoc* договорености за изпълнението на програмата, като същевременно се спазват принципите на добро финансово управление. При нормални обстоятелства правната рамка за помощта за финансираните от ЕС програми за подпомагане е създадена чрез споразумения с правителството на бенефициера. Такива споразумения не могат да бъдат сключени за помощта за общността на кипърските турци и Комисията трябва да разчита на собствените си разбирания за реда и условията, които се прилагат на място. Това води до определено ниво на риск. Управлението и намаляването на този риск е част от отговорността на Комисията и приетите мерки включват интензивен мониторинг и подкрепа за бенефициерите, преразгледани условия на плащане и по-широко използване на банкови гаранции.

---

1 ОВ L65, 7.3.2006 г., стр. 5.

2 http://eca.europa.eu/portal/page/portal/pressroom/Presspacks/Previouspresspacks/2012/PresspackSR62012

3 Решения на Комисията C(2012)4628 и C(2012)8361.

Необходимо е общността на кипърските турци да даде достатъчен приоритет на програмата и да предостави достатъчно ресурси за нейното осъществяване, за да бъде тя успешна, и по-специално да се гарантира дългосрочната ѝ устойчивост. Общността на кипърските турци трябва да гарантира, че финансираните от ЕС активи ще останат публични. Провеждат се допитвания до заинтересованите представители на кипърските турци за техните нужди от бъдещо финансиране и експерти, които са кипърски турци, вземат участие в оценяването на тръжните процедури и играят ключова роля в управителните комитети на проектите. Сътрудничеството между общностите на кипърските турци и кипърските гърци остава необходимо за пълната ефективност на програмата и за постигане на крайната цел за обединение.

Програмният екип използва Службата за подпомагане на програмата (EUPSO) на ЕС, разположена в северната част на Никозия. Представителството на Комисията в Кипър също осигурява място за срещи и семинари и информира кипърската общественост за програмата като част от стандартната си роля.

Поради описаните по-горе специфични обстоятелства не е лесно да бъдат изработени програми за секторно развитие. Вместо това подкрепата включва значителна по размер безвъзмездна помощ, по-конкретно за недържавните участници. Управлението на тези схеми изисква много човешки ресурси от Службата за подпомагане, където ситуацията с персонала е особено влошена поради голямото текучество вследствие на кратката продължителност на договорите на персонала.

Предизвикателствата за средносрочното и дългосрочното планиране продължават да съществуват поради настоящия механизъм на отпускане на финансирането от резервите на бюджета на ЕС. Това означава, че бюджетът е непредвидим и няма гаранции за годишно отпускане на средства. В доклада си, посочен по-горе, ЕСП преценява, че тази несигурност затруднява още повече управлението на програмата и оказва негативно въздействие върху нейното управление и устойчивост.

4. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

4.1. Общ преглед

ЕСП заключи, че въпреки трудната политическа ситуация и натоварения график Комисията съумя да изготви програма, която отразява целите на регламента, приоритизира по подходящ начин всички сектори, отразени в целите на регламента, и въведе подходящи методи за изпълнение и мерки за ограничаване на риска. ЕСП също така отбеляза редица слабости в управлението на програмата и счете, че устойчивостта на проектите често е под съмнение поради ограничения административен капацитет, забавеното приемане на съответните правни текстове и несигурността относно бъдещото финансиране от страна на общността на кипърските турци. Комисията прие препоръките на ЕСП с някои уговорки. Съветът прие заключенията от доклада на ЕСП[4] през юли. Комисията по бюджетен контрол към Европейския парламент прие доклад[5] през декември.

[4] 12526/12

[5] PE497.895v03-00

Частта от програмата, която се отнасяше до значителните финансови средства, отпуснати през 2006 г., включваше важни договори за доставки и строителство в секторите води/отпадъчни води, твърди отпадъци, опазване на природата, енергетика и далекосъобщения, както и значителни програми за техническа помощ и около 1000 договора по различни схеми за предоставяне на безвъзмездни средства за НПО, МСП, земеделски производители, селски общности, училища и ученици. До края на 2012 г. много от тях бяха завършени. Ето защо през 2012 г. резултатите от програмата станаха особено видими, а ползите за общността на кипърските турци се превърнаха в реалност. Вниманието продължава да бъде съсредоточено върху дейностите, в които участват и двете общности, и дейностите за изграждане на доверието, по-специално с непрекъсната и растяща подкрепа за Комисията за лицата, обявени за изчезнали, и за Техническия комитет за културно наследство с участието на двете общности, чрез съвместно управление с ПРООН. Работата също така включваше подготовка за цялостното прилагане и изпълнение на достиженията на правото на ЕС след възможно решаване на кипърския въпрос и разпространяване на информация за политическия и правния ред на Европейския съюз до общността на кипърските турци. През 2012 г. бяха стартирани четири нови схеми за безвъзмездни средства, чрез които да се предостави подкрепа за предприятия в селските райони, МСП, училища, ученици и учители.

През 2012 г. приключи работата по голям брой договори (190), основно за безвъзмездни средства, като до края на годината останаха още 402 неприключени договора. Този брой ще се увеличава, тъй като програмите за 2011 г. и 2012 г. са в пълен ход. Приключването през изминалата година на започнатите през 2006 г. дейности беше повод и за началото на задълбочена оценка.

Възникналият през 2011 г. проблем, свързан със статута на банковите гаранции, остана нерешен. Както беше докладвано миналата година, един местен изпълнител подаде иск в местния „съд“ вместо да следва предвидените в договора процедури за решаване на спорове, което доведе до съдебни разпореждания, възпрепятстващи изплащането на банковите гаранции, издадени от местни банки. С цел да се защитят финансовите интереси на ЕС, Комисията ще се въздържа от подписването на договори от подобно естество с бенефициери и изпълнители от общността на кипърските турци, докато този проблем не получи задоволително решение. Поради проблеми, свързани с мястото на юрисдикция за решаване на спорове, местни изпълнители наложиха бойкот на договори с ПРООН, което засегна финансирани от ЕС проекти за опазване на културното наследство за период от 8 месеца.

Друг повод за опасения продължава да бъде устойчивостта на инвестициите. Бенефициерите невинаги са подготвени достатъчно добре, за да предадат проектите, въпреки значителното подпомагане от ЕС. Общността на кипърските турци изпитва затруднения при осигуряването на ресурси за функционирането и поддръжката на нова инфраструктура, въпреки че най-после бяха сключени договори за управлението на наскоро построените станции за пречистване на отпадъчни води.

4.2. Напредък по целите

Общата цел на програмата за помощи е улесняване на обединението на Кипър чрез насърчаване на икономическото развитие на общността на кипърските турци, като се обръща особено внимание на икономическата интеграция на острова, на подобряването на контактите между двете общности и с Европейския съюз, както и на подготовката за прилагането на достиженията на правото на ЕС. Значителен бе приносът за постигане на по-добри резултати в някои области, а именно във водоснабдяването, отпадъчните води и околната среда.

4.2.1. Цел 1: Развитие и преструктуриране на инфраструктурата

Новата *станция за пречистване на отпадъчни води* в Morphou/Güzelyurt беше поета от бенефициера през януари. Управлението на станцията бе възложено на дружество оператор, ангажирано от местния бенефициер. След като местният бенефициер свърже всички жилища с канализационната мрежа, предадена през 2011 г., системата ще осигури за пръв път събирането и пречистването на отпадъчните води в този регион за около 10 700 души.

До края на годината бе въведена в експлоатация новата *станция за пречистване на отпадъчни води* във Фамагуста, като пречиствателният процес функционираше и станцията произвеждаше пречистени отпадъчни води. Все още продължава работата по канализационната и водопроводната мрежа (общо 95 км), но със забавяния, дължащи се на дефектни тръбни връзки, довели до проблеми в пречиствателната станция. Тя ще обслужва около 30 000 души.

През 2012 г. продължи изграждането на новата *станция за пречистване на отпадъчни води* в Mia Milia/Haspolat, Никозия, която ще обслужва и двете общности. Това изграждане е съфинансирано от ЕС и Съвета по канализацията на Никозия и изпълнявано по линия на ПРООН. През ноември започна пречистването на отпадъчни води и входящият обем постепенно се увеличава. Завършването и предаването на строителните работи е предвидено за първата половина на 2013 г. Станцията ще обслужва около 270 000 души.

Програмата за изграждане на капацитет в сектора води/отпадъчни води приключи през декември със заключителен работен семинар. Резултатите от проекта включваха *inter alia* подготовка на правни текстове, които са в съответствие с достиженията на правото на ЕС, повишаване на осведомеността, планиране на управлението на активи и обучения в областта на техниките на анализ.

Що се отнася до *опазването на природата,* не беше възможен напредък по отношение на недовършените информационни и управленски центрове в четири зони със специална защита на околната среда. След прекратяване на договор през 2011 г. местният изпълнител от общността на кипърските турци заведе дело в местния „съд“, за да попречи на Комисията да изиска от местната банка изплащане на гаранциите. Някои проекти, инициирани от общността на кипърските турци, като например проектът за разширяване на пътя на полуостров Karpasia/Karpaz или за интензивна експлоатация на кариери в планините Kyrenia, пораждат опасения във връзка с изпълнението от общността на кипърските турци на нейните планове за управление на зоните със специална защита на околната среда, които бяха изготвени с помощта на ЕС.

В областта на *твърдите отпадъци* новото депо за отпадъци в Koutsoventis/Güngör, трансферната станция във Фамагуста и свързаното оборудване за обработване на отпадъците бяха предадени през март. Управлението на депото за отпадъци премина в ръцете на дружество оператор, ангажирано от бенефициера. След рехабилитация и затваряне депото Kato Dhikomo/Aşağı Dikmen беше предадено през октомври. Проектът за изграждане на управленски капацитет в сектора на твърдите отпадъци приключи през декември.

В *енергийния сектор* основната дейност беше интегрирането на 1,27 мегаватовата соларна електроцентрала, която работи с пълна мощност от ноември 2011 г., в контролна система за дистанционен мониторинг. Въпреки това бенефициерът все още не е назначил специализиран персонал, за да осигури ефективното и устойчивото ползване на част от доставеното оборудване, например в случая на телефонния център за обслужване на клиенти.

Беше инсталирано цялото оборудване за *далекосъобщителните* „мрежи от следващо поколение“. Въпреки това изпитвателната фаза изиска допълнително изграждане на капацитет от страна на оператора, а редица неуредени въпроси все още предстои да бъдат решени от доставчика и бенефициера. Правните текстове, в които се уточняват начините за либерализиране на сектора на електронните комуникации, бяха приети през декември 2011 г., но необходимите условия за отделяне на предоставянето на услуги от експлоатацията на мрежата все още липсват.

По проекта за *безопасност на движението* работата по почти всички договори понастоящем е приключена. Оставащият компонент за премахване на опасните пътни участъци бе завършен през третото тримесечие на 2012 г. Потенциалните бъдещи дейности в този сектор ще зависят от вземането на ясно политическо решение от бенефициера.

4.2.2. Цел 2: Насърчаване на социалното и икономическото развитие

Беше предоставена помощ на селскостопанските производители, ветеринарните лекари и заинтересованите страни в областта на *развитието на селските райони* за животновъдство и ликвидиране на болестите, здраве на растенията, разнообразяване на растителните култури, биологично производство и подкрепа за изпълнение на безвъзмездната помощ. Проектът „Животновъдство“ и екипът за техническа помощ, оказващ подкрепа на политиката за развитие на селските райони, приключиха своите дейности. Бе изпълнен пилотен проект за повторно използване в земеделието на пречистени отпадъчни води, бе започнато и пилотно епидемиологично наблюдение за болести по добитъка, овцете и козите с цел подготовка за по-широкомащабна интервенция за ликвидиране на болестите по животните.

Бе обявена нова покана за представяне на предложения за отпускане на безвъзмездни средства за *развитие на селските райони* на стойност 3,3 млн. EUR с цел „Повишаване на конкурентоспособността, диверсификацията и устойчивостта“. Бяха приключени десет проекта по схемата от 2009 г. „Развитие на общността чрез инициативи за селото“. При редица други проекти, обаче, имаше забавяния, произтичащи по-специално от строителните работи за изграждане на инфраструктура чрез договорите за безвъзмездна помощ.

В началото на 2012 г. бе завършен ремонтът на стария пазар в северната част на оградения с крепостни стени град Никозия, осъществен в рамките на проекта „*Модернизиране на градската и местната инфраструктура*“, ръководен съвместно с ПРООН. Пазарът бе открит от комисар Фюле през юни. За съживяване на това историческо място по линия на ПРООН бяха отпуснати малки суми безвъзмездни средства за културни и общностни дейности. През декември бе обявена втора покана за представяне на предложения за отпускането на безвъзмездни средства във връзка с пазарите във Фамагуста и Никозия, както и селата, в които са извършени ремонти със средства от ЕС.

В *образователния* сектор през септември беше обявена покана за представяне на предложения за отпускането на безвъзмездни средства в размер на 700 000 EUR: „Училищни инициативи за иновация и промяна“. Седем от 72-те безвъзмездни помощи, отпуснати по предходни покани за представяне на предложения, продължиха през 2012 г. и в края на годината пет от тях пред приключване.

Програмата за техническа помощ за развитие на професионалното образование и пазара на труда (VETLAM) приключи през 2012 г. и беше извършено проучване за оценка на бъдещите нужди в тези области.

През юни стартира схема за отпускане на безвъзмездни средства в размер на 5 млн. EUR в подкрепа на *конкурентоспособността на МСП* с цел подпомагане на модернизацията на МСП, като схемата съдържа компонент за стартиращи компании. Бяха проведени сесии за обучение по процедурите за предоставяне на безвъзмездни средства от ЕС за над 300 предприятия на кипърски турци. Помощ бе оказана също така на предприемачеството, ИКТ, дружественото право и бизнес управлението. Бе създадено звено за управление на проектите, което да оказва подкрепа както на бенефициерите на безвъзмездни средства за МСП, така и на бенефициерите на безвъзмездни средства за развитие на селските райони (вж. по-горе). Инициативите във връзка с градските пазари в Никозия и Фамагуста започнаха да популяризират местни продукти и услуги чрез модерни маркетингови подходи. Бе осъществена развойна дейност в областта на стратегиите за електронна търговия и електронни услуги, а през декември бе проведен работен семинар относно възможна бъдеща подкрепа от страна на ЕС за стратегията за развитие на частния сектор.

Мониторинг на икономическия напредък се осъществява чрез Доверителен фонд към Световната банка. През юни бе представен актуализиран икономически доклад.

4.2.3. Цел 3: Насърчаване на помирението, мерки за изграждане на доверие и подкрепа за гражданското общество

Продължи подкрепата за *Комисията за лицата, обявени за изчезнали,* управлявана съвместно с ПРООН, като бе подписано ново споразумение за финансово участие. През 2012 г. ПРООН подписа договор с Международната комисия за изчезнали лица (МКИЛ) за извършване на ДНК анализи в нейните помещения в Босна и Херцеговина. Сред постиженията на Комисията за лицата, обявени за изчезнали, за 2012 г. са ексхумационни разкопавания на 92 места, подготвяне на тленните останки от 284 трупа от антропологична лаборатория и изпращането им за ДНК анализ, идентифициране на тленните

останки на 22 души и връщането им за погребване от техните семейства. Важно е да се увеличи приносът от други донори.

Популярността на програмата бе засилена чрез разпространението на брошура в училищата и организирано от ООН посещение в Кипър на членове на семейства на лица, изчезнали по време на конфликтите в Косово[6] и Сърбия. През декември Комисията за лицата, обявени за изчезнали, организира музикално мероприятие, на което присъстваха семействата на изчезнали лица.

От 27-те оставащи проекта, финансирани по схемите за безвъзмездни средства от програмата *Гражданското общество на Кипър в действие,* през 2012 г. бяха приключени 23. През декември започна оценка на въздействието на подкрепата за гражданското общество.

Опазването на културното наследство продължи с подписването през април на споразумение за финансово участие в размер на 2 млн. EUR с ПРООН за спешното стабилизиране на обекти, избрани от техническия комитет с участието на двете общности, включително кулата на Отело във Фамагуста. Проектът се забави с 8 месеца поради бойкот от страна на Съюза на изпълнителите от общността на кипърските турци във връзка с условията за решаване на спорове. Проблемът бе решен окончателно в началото на 2013 г.

Проектът за *разминиране* на буферната зона бе приключен и през март бе организирано заключително мероприятие съвместно с ПРООН за отбелязване на Световния ден в защита на пострадалите от мини (4 април).

4.2.4. Цел 4: Приобщаване на общността на кипърските турци по-близо до Европейския съюз

След като бяха осъществени пет годишни схеми за стипендии, през 2012 г. беше извършена оценка. Програмата за 2012 г.—2013 г. бе пилотна схема, в която бяха включени редица предложения от извършената оценка. С нея бяха отпуснати 28 стипендии. Ще се предприемат действия за реализирането и на другите препоръки, в това число привличането за участие в схемата на професионалисти извън академичните области и назначаването на външен изпълнител за управлението на схемата.

Проектът *„Информационен център“* продължи да изпълнява ролята си на информационен канал за общността на кипърските турци, като организира прояви, излъчва видеоклипове и предостави информация за покани за представяне на предложения за отпускане на безвъзмездни средства. Бе поддържан често посещаван двуезичен уебсайт и бяха публикувани шест бюлетина с новини на турски език.

4.2.5. Цел 5: Подготовка на общността на кипърските турци за въвеждане и прилагане на достиженията на правото на ЕС

Инструментът на Комисията за техническа помощ и обмен на информация (TAIEX) спомага да се подготви общността на кипърските турци за въвеждане на достиженията на правото на ЕС след уреждането на кипърския въпрос. TAIEX подкрепя изготвянето на проектозаконодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС. През 2012 г. експерти от ЕС осъществиха 415

[6] Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

дейности, включително курсове за обучение, работни семинари и учебни посещения. Напредъкът по проектите на правни текстове, имащи за цел хармонизиране с достиженията на правото на ЕС, бе изключително бавен през 2012 г., въпреки че бяха приети правни текстове във връзка с околната среда, здравето на животните и предпазните колани в автомобилите. Също така бе извършена предварителна работа относно свободното движение на стоки, правата върху интелектуалната собственост и взаимното признаване на професионалните квалификации.

Продължи оказването на подкрепа за търговията през демаркационната линия (Регламент 866/2004). Експерти от държави — членки на ЕС, извършваха редовни фитосанитарни проверки на картофи и цитрусови продукти. Анализ на местния мед показа, че са спазени условията на Решение на Комисията 2007/330 (движение на продукти от животински произход), което дава възможност за търговия с мед съгласно Регламента за демаркационната линия.

4.3. Финансово изпълнение (договори и плащания)

4.3.1. Сключване на договори

Поетите задължения през 2012 г. (14,6 млн. EUR) бяха 85 % от предвидената сума. Достигането на пълната предвидена сума бе възпрепятствано поради забавяния в обявяването на поканите за представяне на предложения за отпускане на безвъзмездни средства.

4.3.2. Плащания

През 2012 г. бяха осъществени плащания в размер на 25,2 млн. EUR, 62 % от предвидената сума. Дефицитът се дължи почти изцяло на недостиг в плащанията по договори за строителни работи и доставки от програмата за 2006 г. Проблеми по време на изпитванията отложиха за след 2012 г. плащането на 40 %, дължимо при окончателното одобрение на системата за далекосъобщения на стойност 10 млн. EUR.

4.4. Мониторинг

Тъй като Комисията действа като възложител, равнището на упражнявания от служители на Комисията надзор е високо и включва посещения за проверка на място, провеждане на срещи на обектите, доклади от управителните комитети и звеното за управление на проекти. В допълнение, механизмът за преглед на изпълнението предоставя подробен преглед заедно с бенефициерите по всички проекти. Мониторингът на дейностите по TAIEX се осъществява чрез над 20 групи за управление на проектите, а също така чрез провежданите два пъти годишно срещи на механизма за мониторинг. Логистиката по TAIEX се наблюдава чрез онлайн системата за управление на TAIEX.

Малкият капацитет на бенефициерите на безвъзмездни средства поражда затруднения при изпълнението, например на процедурите на ЕС за възлагане на обществени поръчки, използващи безвъзмездни средства. За да се справи с това, през 2012 г. звеното за управление на проекти, създадено през 2008 г. за подпомагане на проектите за развитие на селските райони, беше разширено, за да включи сектора за безвъзмездни средства за МСП.

4.5. Одит и контрол

Между 2010 г. и 2012 г. общо 96 бенефициери на безвъзмездни средства бяха обект на финансов мониторинг и бяха проведени 16 одита. Проблемите бяха

решавани отделно за всеки конкретен случай. Констатациите относно договорите за безвъзмездни средства включваха наблюдения върху счетоводството, възлагането на обществени поръчки, правилата за произход, управлението на бюджета и ДДС. Това ще бъде отразено в бъдещи покани за представяне на предложения за отпускане на безвъзмездни средства чрез разширено обучение и надзор на получателите на безвъзмездни средства. Отделът за вътрешен одит на ГД „Разширяване“ извърши одит на съвместното управление, така че да оцени системите за вътрешен контрол на генералната дирекция. Докладът се очаква през 2013 г.

Комисията въведе подобрения в изпълнението на програмата в съответствие с препоръките на ЕСП. Комисията също така направи предложения в контекста на многогодишната финансова рамка за подобряване на устойчивостта чрез повишаване на предсказуемостта на финансирането.

4.6. Оценка

През 2012 г. бяха направени 4 оценки на секторно равнище или оценки на нуждите в областта на: 1) стипендиите (тази оценка потвърди одобрението от страна на бенефициерите и препоръча разширяване на схемата), 2) водите/отпадъчните води (с оценката се изготви ясен списък с приоритети), 3) професионалното обучение/ученето през целия живот (оценката препоръча осъществяването на последващи действия за подкрепа на професионалното ориентиране и службите по заетостта) и 4) твърдите отпадъци (оценката установи липсата на рециклиране или компостиране на отпадъци, необходимостта от затваряне на стари депа и от по-добро третиране на медицинските отпадъци). Също така бе стартирана цялостна оценка на програмата, като тя предстои да бъде приключена през 2013 г. Пред декември бяха възложени оценки в областта на образованието и гражданското общество.

4.7. Информация, публичност и популяризиране

През 2012 г. бяха осъществени 86 дейности за популяризиране, значително повече в сравнение с 2011 г., включително множество свързани с проектите прояви и дейности за информиране и работа в мрежа, организирани от Информационния център. Осъществена бе проява по случай Деня на Европа в ремонтирания от ЕС исторически пазар Bedestan, както и мероприятие с музика на живо, организирано от Комисията за лицата, обявени за изчезнали. Проведени бяха художествени и фотографски изложби, прояви, свързани с проекти, и предаване на готови проекти, както и информационни сесии относно безвъзмездните средства. Бе издадена брошура за основните постижения по програмата за помощ[7]. Представителството на Комисията в Кипър разпространи съобщения за медиите във връзка с програмата за помощ за общността на кипърските турци.

4.8. Консултации с правителството на Република Кипър

Бяха проведени редовни срещи с представители на правителството на Република Кипър, и по-специално при посещенията на високопоставени служители на Комисията. Комисията продължава да разчита на сътрудничеството на правителството на Република Кипър за проверка на правата на собственост и също така редовно се среща с Постоянното представителство в Брюксел.

[7] http://ec.europa.eu/cyprus/documents/2012/eu_assistance_to_tcc_brochure.pdf

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Програмата, която на практика започна да се изпълнява на място през 2009 г., е донесла осезаеми ползи за общността на кипърските турци през 2012 г., като особено голям е приносът в управлението на отпадъчните води и твърдите отпадъци. Въпреки това ще трябва да се положат още повече усилия за постигане на напредък в други екологични сектори, по-специално в опазването на природата и особено по отношение на потенциални обекти по Натура 2000. Важно е да се демонстрира, че ЕС може да окаже ефективно съдействие и да изпрати позитивно послание. Сега общността на кипърските турци е тази, която трябва да гарантира устойчивостта на осъществените проекти и да ускори осъществяването на помощта.

Трудно е да се постигне напредък за постигане на целта на регламента за *улесняване на обединението на Кипър чрез насърчаване на икономическото развитие*, като се има предвид работният контекст в северната част на острова.

За да защити финансовите интереси на ЕС, Комисията няма да подписва договори, изискващи банкови гаранции, докато не бъде гарантирана правна сигурност.

Подготовката за бъдещото приемане и изпълнение на достиженията на правото на ЕС се забави през 2012 г. Общността на кипърските турци се нуждае от значителна подкрепа, за да може да изпълни изискванията на достиженията на правото на ЕС в много области след решаване на кипърския въпрос и обединение. Липсата на ресурси, неефективните структури и неясните отговорности продължават да бъдат сериозни проблеми, на които спешно трябва да се обърне внимание, за да се гарантира устойчивостта на финансираните от ЕС проекти. Общността на кипърските турци увери Комисията, че финансираните от ЕС активи няма да станат предмет на приватизация.

Някои части от програмата се утвърдиха като основни компоненти с особена ценност за изграждането на доверие или при приобщаването на общността на кипърските турци по-близо до ЕС. Те включват подпомагане на Комисията за лицата, обявени за изчезнали, и на Комитета за културно наследство, както и програмата за стипендии.

Приключването на много от проектите от програмата за 2006 г. е ключов етап и през 2012 г. бяха положени усилия за задълбочена оценка.

При отсъствието на предсказуемост на годишните разпределения на суми средносрочното и дългосрочното планиране е затруднено. Секторите, които са важни за бъдещото спазване на достиженията на правото на ЕС, изискват многогодишна подкрепа за пълния успех на интервенцията. В доклада си за 2012 г. ЕСП свърза липсата на многогодишно планиране с проблеми на устойчивостта на програмата.